

LEGEZA JÓZSEF

Pásztorének

André Gide a **Pásztorének** című regényében leírja, hogy a protestáns lekipásztort súlyos beteghez hívták. Mire odaért a szegény, roskadozó tanyához, a haldokló kiszenvedett. Egyetlen rokona volt az elhunytak, egy vak és süketnémának vélt unokahúg. Amint később kiderült, a kislány nem volt süketnéma, de mivel a nagynéni soha nem szólt a vak lányhoz, így a szerencsétlen nem tanult meg beszélni sem, és a beszédet sem értette. Ott maradt tehát az asszony halála után ez a nyomorult lány minden hozzátartozó nélkül. A pap ott imádkozott az ágy fejénél térdelve, és hirtelen úgy tűnt neki, hogy az Úr e pillanatban új terhet rak a vállára, ami elől gyávaság volna megfutamodni. Amint felkelt, eldöntötte, hogy a lányt azonnal magával viszi, még azon az estén, bár meg sem kérdezte magától, mitévő legyen vele később, sem azt, hogy kire fogja bízni.

A vak lány pedig, mint egy akaratlan tetem, csak hagyta, hogy a pap hazavigye. Otthon a papné – aki egyébként az erények valóságos virágoskertje volt – ezzel fogadta:

– Már megint mit vettél a nyakadba?

Pedig még nem tudta, hogy egy vak lány került az otthonukba; nem értették, miért vezeti a családfő olyan óvatosan. A lelkipásztort is elképesztették azok a furcsa nyögések, amelyeket a szegény lány mindannyiszor hallatott, valahányszor a pap el-elengedte az ő kezét. A hangja nem volt emberi, mintha csak egy kis kutya sívított volna panaszkodóan. Mikor széket adtak alá, egyszerre a földre rogyott, mint aki nem ismeri a széken ülést. Nem is ült még máshol, csak a földre rakott rongyokon gubbasztott eddig.

– Mi a szándékod ezzel? – folytatta a kérdezést a feleség, amikor elhelyezték a kislányt.

Beleborzongott a lélek, a papné úgy beszélt róla, mint egy tárgyról.

– Hazahoztam az elveszett bárányt – mondja a pap ünnepélyes hangsúllyal.

A papné fáradtan mondta el, hogy ő már nem bírja tovább, a férj csak megy előre, de azt, persze, nem nézi, jönnek-e, maradnak-e a többiek, és hogy ő már az ötödik gyerek születése óta (aki a bölcsőjében fekvé épp ordítani kezdett) teljesen ki van merülve. Amikor a papné a fáradtságára hivatkozott, a pap elszégyellte magát, mert bizony belátta, hogy a feleségére nehezült az ő lelkes buzgalmának minden meggondolatlan következménye. Szeliden kérte a feleségét a pap, gondolkozzék el, hogy az ő helyében nem így tett volna-e ő is, és hogy lett volna-e szíve otthagyni ezt a nyomorultat a legnagyobb szükségben, minden támogatás híján.

Hány »gyógyult leprás« él közöttünk is

Sokszor lehet tapasztalni, hogy oly lelkek, akik magukat mélyesen keresztényeknek tartják, alig akarják elfogadni az elveszett bárány példázatát. Egy Albert Schweitzer-ről szóló beszámolóban olvashattuk, hogy a híres, nagy tudós leprakórházának közelében népes falu született. Ebben a faluban telepszik le a beteg családja, s később az is, aki betegségéből kigyógyult. A volt leprás ugyanis többé nem tér vissza a falujába. A tapasztalat az, hogy az egészségesek kizárják azokat, akik egyszer leprások voltak.

„(...) tekintsük a leprás beteget megtévedt, s a gyógyultat megtért bűnösnek, s az egyszerinek látszó eset máris elszomorítóan egyetemessé tágu. Hány »gyógyult leprás« él közöttünk is, akiket szívünk mélyén nem fogadunk többé vissza (...)” Megbocsátok, de nem felejtök – szoktuk mondani. Pilinszky írja szintén: „A kereszténységnek nincs nagyobb ellensége, mint a félkeresztények. Kemény mondás, de mennyire találó a (...) keresztény emberre: »Eléggé hisz ahhoz, hogy gyűlölni tudjon, de nem eléggé ahhoz, hogy szeretni.« Számára a hit: az ítélkezés jogát és gyakorlatát jelenti (...) Ne ítéljete: a kereszténység megbocsátás. Jézus nem a farizeusok ítélkező aggályát hagyta ránk példaképpül, hanem az irgalmas szamaritánus cselekedetét.”

De a történetnek van egy másik tanulsága is, ami már inkább a megtért bűnösökre tartozik. S ez az, hogy aki kilábolt bűnéből, ne keresse mindenáron a világ feloldozását is, akár vezeklésből is vállalja el ezt a kiközösítést. Jézus óvta övéit, hogy ne törődjenek az ítélkezőkkel, elégedjenek meg az Isten békéjével. Két úrnak – az Istennek egyrészt, és az ítélkező embernek másrészt – amúgy sem lehet szolgálni. Mi mindent birtokolni akarunk, az Úristen megbocsátását is, ami helyes törekvés, de ezzel önmagában elégedetlenek vagyunk, és akarjuk hozzá a világ megbocsátását, szeretetét is. Holott elsősorban az Isten országát és annak igazságát kell keresni, és a többi majd hozzáadatik [Lk 12,31].

